

ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7

นางสาวศรัณยา กิจสำนอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-223-7

ลิขสิทธิ์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

015310

10301900

CARRYING CAPACITY OF TOURISM IN PHUKET PROVINCE
DURING THE SEVENTH NATIONAL ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT PLAN PERIOD

Miss Saranya Kijsamrong

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School
Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-576-223-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ในช่วงแผน
พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7

โดย นางสาวศรัณยา กิจสำนอง
ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์ วงศ์หาญเช่าวี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์ วงศ์หาญเช่าวี)

..... กรรมการ
(ดร. สมชาย รัตนโกมุท)

..... กรรมการ
(ดร. จิตตภัทร เครือวรรณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำรับยา กิจสำนอง : ความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ในช่วง
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (CARRYING CAPACITY OF TOUPLISM IN
PHUKET PROVINCE DURING THE SEVENTH NATIONAL ECONOMIC AND SOCIAL
DEVELOPMENT PLAN PERIOD) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.วารินทร์ วงศ์หาญเข้าวิ, 122 หน้า,

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
ในฐานะที่เป็นเขตเป้าหมายของการท่องเที่ยว รวมทั้งศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาทรัพยากรชายฝั่งทะเล
ของจังหวัดภูเก็ตที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า ทรัพยากรชายฝั่งทะเลซึ่งเป็นสิ่งสูงล้ำนักท่องเที่ยวในการเดินทางไปจังหวัด
ภูเก็ตได้ถูกทำลายอย่างมาก สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหามาจากบุคคล 3 กลุ่ม คือ ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของ
ชาวประมงหรือชาวเล ผลจากการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและการขาดระเบียบของนักท่องเที่ยว
และจากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวคือ นโยบาย
สนับสนุนการท่องเที่ยว โดยรัฐบาลควรสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องปีเว้นปี ซึ่งจะส่งผลให้นักท่องเที่ยว
เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตใน พ.ศ.2535 และ พ.ศ.2539 เป็นจำนวน 853,966 คน และ1,618,866
คน ตามลำดับ และในขณะเดียวกันรัฐบาลต้องเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว ทั้งในด้าน
ที่พักอาศัย น้ำใช้ การกำจัดมูลฝอย การคมนาคม และบริการต่าง ๆ ของรัฐควบคู่กันไปด้วย โดยรัฐบาล
จะต้องปรับปรุงน้ำประปาให้ผลิตและบริการนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.2530 เป็น
จำนวน 7,649 ลบ.ม./วัน และ 17,041 ลบ.ม./วัน ใน พ.ศ.2535 และ พ.ศ.2539 ตามลำดับ ใน
ด้านที่พักอาศัยควรเพิ่มห้องพักรวม 640 ห้อง และ 8,083 ห้อง ใน พ.ศ.2535 และ พ.ศ.2539 ตาม
ลำดับ ในด้านการรักษาความปลอดภัย ต้องเพิ่มกำลังตำรวจอีก 127 คน ใน พ.ศ.2539 ส่วนในด้าน
คมนาคมนั้นต้องเพิ่มเที่ยวบินหรือเที่ยวรถยนตโดยสารปรับอากาศเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอีก 421
คน/วัน และ 3,295 คน/วัน ใน พ.ศ.2535 และ พ.ศ.2539 ตามลำดับ และในด้านการกำจัดมูลฝอยที่
เพิ่มขึ้นใน พ.ศ.2535 และ พ.ศ.2539 จะต้องทำการกำจัดเก็บจำนวน 101 ลบ.ม./วัน และ 223 ลบ.ม./
วัน ตามลำดับ

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

๑

SARANYA KIJSAMNONG : CARRYING CAPACITY OF TOURISM IN PHUKET PROVINCE DURING THE SEVENTH NATIONAL ECONOMIC AND SOCIAL DEVELOPMENT PLAN PERIOD. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. WARIN WONGHANCHAO, Ph.D., 122 PP.

The objective of this research is to study the carrying capacity of Phuket as a prime tourist destination. The study covers of problems and the solution to the respective problems for coastal resource management of Phuket area.

It can be established that to a large extent the coastal resource which is the main tourist attraction have been deteriorated. The cause of such deterioration come mainly from three groups of people i.e. fishermen, tourist businesses operators and tourists. As far as demand for tourism is concerned the study found out that the most important factor determining the demand for tourism is the tourist promotion. Should the government continuous the support, this would help bringing in additional tourists and the number of tourists visiting Phuket in the future could be 853,966 and 1,618,866 in 1992 and 1996, respectively. Simultaneously on the supply side, the government should raise the tourism carrying capacity in lodging, water supply, waste treatment capability, communication and other related government services. For examples, the local waterwork authority should raise the production capacity of water supply from that of 1987 to 7,649 cubic metre per day in 1992 and 17,041 cubic metre per day by 1996. The number of hotel rooms in 1992 should be increased by 640 and in 1996 by 8,038. The number of policemen should also be increased by 127 men in 1996. In the case of transportation, there should be an increase of 421 seats of airlines or airconditioned bus in 1992 and 3,292 seats per day in 1996. In addition, the waste treatment capability in 1992 and 1996 should be raised by 101 cubic metre per day and 223 cubic metre per day, respectively.

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ๑๖/๓๒๕ ๑๑/๑๒๕/๙๑

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความร่วมมือและอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจาก อาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะรองศาสตราจารย์ ดร. วารินทร์ วงศ์หาญเชาว์ อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการตรวจแก้ไข เป็นอย่างดี และผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณ ผศ.ดร. สุมาลี ปิตยานนท์ ดร. สมชาย รัตนโกมุท และ ดร. จิตตภัทร เครือวรรณ ที่ได้ช่วยเหลือแนะนำในด้านต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์เป็น อย่างมาก

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่หน่วยนโยบายและพยากรณ์เศรษฐกิจ สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกท่าน และเพื่อน ๆ ที่ให้ความร่วมมือและเป็นกำลังใจให้ วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วง และหน่วยนโยบายและพยากรณ์เศรษฐกิจสังคม จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

หากความดีอันพึงจะได้รับจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียนขอมอบให้แก่คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิด ครู และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ข้าพเจ้า ตลอดจน จนสถานับการศึกษาทุกแห่งที่ข้าพเจ้าเคยศึกษามา อย่างไรก็ตามหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีข้อ บกพร่องอยู่บ้าง ผู้เขียนขอน้อมรับแต่เพียงผู้เดียว

ศรัณยา กิจสำนอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1.5 วิธีการศึกษา	10
1.6 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	11
1.7 ประโยชน์ที่จะได้รับ	11
1.8 ลำดับในการศึกษา	11
บทที่ 2 สภานทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต	12
บทที่ 3 แนวความคิดที่เกี่ยวข้องและวิธีการศึกษา	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	74
ภาคผนวก	78
ประวัติผู้เขียน	122

สารบัญญัตินี้

ตารางที่	หน้า
1.1 การเปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวกับรายได้จากการส่งสินค้าออกที่สำคัญของประเทศไทย	2
1.2 สัดส่วนของรายได้จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ พ.ศ. 2521-2530	3
2.1 พื้นที่เพาะปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2529/2530.	13
2.2 สถิติการประมงของจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2527-2529	14
2.3 มูลค่าและปริมาณแร่ที่ผลิตได้ในจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2528	15
2.4 จำนวนนักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2528-2530	20
2.5 จำนวนนักท่องเที่ยวรายเดือนโดยเฉลี่ยที่ไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2525-2529	22
2.6 ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวรายเดือนโดยเฉลี่ยที่ไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2525-2529	23
2.7 เปรียบเทียบระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของประเทศกับจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2529	25
2.8 การใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวที่ไปจังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2530	26
4.1 สมการถดถอยของอุปสงค์ในการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศที่เดินทางมาประเทศไทย	46
4.2 จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตระหว่าง พ.ศ. 2531-2539	58
4.3 การคาดคะเนจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปจังหวัดภูเก็ตในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2535 และ พ.ศ. 2539	65
ตารางภาคผนวกที่	
4.1 ความสัมพันธ์ของปัญหา กับมาตรการ	98
4.2 ความสัมพันธ์ของปัญหา กับพื้นที่	99
4.3 ความสัมพันธ์ของมาตรการ กับพื้นที่	100

ตารางภาคผนวกที่

๗

หน้า

4.4	ความสัมพันธ์ของปัญหา กับองค์การ	101
4.5	ความสัมพันธ์ของมาตรการกับองค์การของเอกชน	102
4.6	ความสัมพันธ์ของมาตรการกับองค์การของรัฐ	103
4.7	แสดงอัตราการเติบโตของรายได้ อัตราแลกเปลี่ยนประชากร ระหว่าง พ.ศ. 2531-2539	104

ญ

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

2.1 แผนที่แสดงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

16